

virksomhederne allerede anvender i deres produktion. Der melder sig også spørgsmål om, hvilke kriterier et gebyr skal kunne nedsættes efter.

Selv om regeringen således ikke er enig i det konkrete forslag, håber jeg, at Folketinget har fået indtryk af, at vi er meget villige til at diskutere de temaer videre, som er nævnt i forslaget, og de intentioner, der ligger bag forslaget, flugter helt regeringens tankegang.

Lis Greibe (S):

I miljøhenseende er det et stort problem, når samfundet lige pludselig står over for et kæmpe oprydningsarbejde. Vi har alle hørt historier om, at der ikke var nogen til at betale gildet, når man skulle have ryddet op på en grund efter at have konstateret, at den var forurennet med farlige kemikalier. Staten bruger årligt mange midler på at betale for grundrensninger efter miljøforureninger, der ofte ligger langt tilbage i tiden.

Et af de skræmmende eksempler er sagen om Proms Kemiske Fabrik, hvor virksomhedens konkurs medførte, at farlige kemiske stoffer blot blev efterladt på grunden i gennembruste tønder. Oprydningsarbejdet og regningen herfor blev selvfølgelig overladt til det offentlige.

Der er ingen tvivl om, at Enhedslisten har fat i væsentlige problemer i forhold til miljøbelastningen. Vi nikker til de kendte begreber »fortidens synder« og »forurenere skal betale«, og vi deler i Socialdemokratiet bekymringerne over kontrollen med produktionsfasen og de eventuelle efterfølgende oprydningsprocesser.

Enhedslisten foreslår i lovforslaget indførelse af en gebyrordning i forbindelse med godkendelse af listevirksomhed. Vi kender jo allerede ideen med en kollektiv forsikringsordning fra oliebranchen, hvor der er indgået en frivillig aftale mellem det offentlige og oliebranchen for at sikre, at vi ikke kommer til at hænge på regningen, når gamle oliegrunde skal renses. Forskellen mellem denne ordning og Enhedslistens forslag er, at aftalen med oliebranchen er en frivillig aftale og ikke en lovbaseret aftale.

Det kunne være fristende at nikke god idé til at indføre lovforslagets gebyrsystem, der i en slags forsikringsordning kunne fritage samfundet for at skulle betale regningen ved miljøforureningens oprydning. Men desværre ville en sådan ordning være svær at udmønte.

I lovforslagets bemærkninger foreslås, at forsikringsordningen skulle indføres blandt de in-

dustrier, som med rette kan udpeges som dem, der kan formodes at ville komme til at producere de såkaldte fortidens synder. Hvordan skal man udpege på en formodning? Hvor meget kan man få nedsat sit gebyr, hvis man omlægger sin produktion og undlader at bruge uønskede kemikalier? Jeg er spændt på, om jeg får svar på, hvorledes Enhedslisten har tænkt sig dette administrativt vanskelige arbejde omsat til praksis.

Jeg forstår til fulde baggrunden for Enhedslistens lovforslag. Det harmer også Socialdemokratiet at se, at virksomheder blot løber fra regningen, når der skal ryddes op efter deres langvarige miljøsvineri. Men vi er ikke enige med Enhedslisten i de forslag, der stilles med hensyn til, hvordan man skal få ændret på den nuværende situation.

Intentionerne bag lovforslagets forslag om skærpede krav om udfasning af uønskede kemikalier i virksomhedernes produktion og produkter deler Socialdemokratiet. L 161's behandling af IPPC-direktivet har de samme intentioner og giver netop en styrkelse på dette område.

Ifølge dagens lovforslag skal et forpligtende samarbejde med virksomhedens ansatte være en betingelse for at opnå miljøgodkendelse. Socialdemokratiet er meget enig i, at et sådant samarbejde er med til at styrke miljøindsatsen, og vi er også meget tilfredse med, at et tilsvarende forslag, lovforslag nr. L 161, ligger der; det er et lovforslag, som vi foreløbig har i udvalgsbehandling.

Socialdemokratiet vil aktivt arbejde videre med de mange gode ideer i regeringens kemikalistrategi. Her peges på en række områder, hvor der kan og skal sættes ind.

Socialdemokratiet kan ikke støtte lovforslaget, og jeg skal som under lovforslag nr. L 179 meddele, at CD ej heller kan støtte lovforslag nr. L 180.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Fru Lis Greibe omtalte problemerne i forbindelse med en gebyrordning, og i den forbindelse var et af argumenterne for at afvise den, i hvert fald i den her udformning, at det kunne være svært at håndtere, hvad det egentlig var for uønskede stoffer, der skulle udfases.

Men er fru Lis Greibe ikke enig i, at vi jo rent faktisk har Miljøstyrelsens arbejde, der kan bruges i forbindelse med en så at sige bortforhand-